

gelijkheid
geen

Hoewel poëtisch en verbloemd, liegt de inhoud van de scènes er niet om. | Foto: Daniëlla van Bergen

bruikt. Maar pas toen ik bijval kreeg van andere slachtoffers en een acteur bij Het Nationale Theater zei: ik ga niet meer met die docent het podium op, werd hij weggestuurd."

'Nederland profileert zich als voorloper, maar heeft in feite een flinke stap terug gezet'

Bewustzijn

Vanaf 2017 besloot Smits alleen nog 'radicaal eerlijk' te zijn in haar voorstellingen, wat haar bij 'Nouveau Fuck' een stortvloed aan mails en berichtjes opleverde. "Vrouwen schreven: ik ben dit ook. Ik ben die hond die mishandeld

wordt en toch braaf naar huis gaat. Ik ben die vrouw zonder mond die de hele tijd tegen haar partner probeert te zeggen wat ze voelt en zich niet gehoord voelt. Maar ook een transvrouw herkent zich in ons stuk. Het is voor iedereen die zich gediscrimineerd voelt, of kwetsbaar, en dat is absoluut niet binair. Net als in de laatste scène moeten we achter elkaar staan. Daarom ben ik ook zo blij met Elly (Hajian, directeur Podium Noord, red.). Ze heeft het tóch gedaan. Ook al was het een van de kleinste publiekjes, als ik één iemand kan raken op een avond is dat genoeg." Want meer bewustzijn over feminisme is nog steeds nodig, vindt Smits. Zeker nu. "Mensen zeggen: ik ben zo moe van al die genderissues. We tolereren? Het gaat om samen bestaan." Ze haalt diep adem. "Ik besta."

Cat Smits Company, 'Nouveau Fuck', te zien ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag op dinsdag 5 maart, 20.00 uur, Laaktheater. Meer informatie: www.catsmitscompany.com

Filmtechniek.

Filmhuis eert Ronald Rosbeek

'Zomergasten' van een filmpionier

Filmhuis Den Haag brengt een ode aan Ronald Rosbeek, een man met een onvoorwaardelijke liefde voor film. Van zijn technische vindingen trekt nu zelfs het mooiste theater van Hollywood profijt.

Door Willem van der Ham

In haar Rijswijkse eengezinswoning koestert Emmy Rosbeek de nalatenschap van haar man Ronald (1953-2021). Er klinkt filmmuziek, overal hangen posters en filmstills, en een zijdeur brengt je in waarschijnlijk de kleinste en mooiste filmzaal van Nederland, vol filmsnuisterijen en twee gigantische projectoren. Achter de projectoren is een montagetafel. Een kamer ligt vol bliken bioscoopfilms en voorprogramma's, door Ronald Rosbeek samengesteld uit nieuws- en reclamefilms die hij in bioscopen aantrof. Hier in Rijswijk komt het verlangen naar oude tijden weer tot leven. Naar die prachtige filmpaleizen die het avondje naar de film tot een belevenis maakten, en niet, zoals tegenwoordig, een kille, puur commerciële bedoening waarbij de bak met popcorn bijna belangrijker is dan de film zelf.

Ronald Rosbeek was de grote man achter de schermen. Het leek of hij voor film geboren was. 'Er loopt projectorolie door mijn aderen,' vertelde hij in een interview met Barend de Voogd, een van de initiatiefnemers om Rosbeek in het Filmhuis te gedenken. 'We woonden vlak bij het Lorentzplein en daar had je het Rembrandt Theater waar ik als kind heel veel Laurel & Hardy-films zag. Daar is mijn liefde voor film begonnen.' Na een baantje als snoepverkooper kon hij als leerling-operateur aan de slag in het Roxy Theater in de Boekhorststraat, destijds dé filmstraat van Den Haag. Het meest magische? De overname van de spoelen van de ene projector op de andere, zonder dat het publiek het merkte. Voordat Rosbeek het besepte, rolde hij in het vak en ontwikkelde hij zich als een kenner bij uitstek. Zeker toen hij ook namens Philips het technisch onderhoud en de reparaties kon doen.

Oscar

Philips manifesteerde zich prominent in de filmtechniek met als aanjager Jan Kotte. Als puber knutselde deze willie wortel een diaprojector in elkaar met onderdelen van zijn moeders stofzuiger. Weliswaar vloog het vloerkleed in de fik, hij legde er wel de basis mee voor de ontwikkeling van excellente Philips-projectoren. Vooral de DP70, waarmee je zowel 35-mm film als de kwalitatief betere 70-mm film kon draaien, was volgens de Academy of Motion Picture Arts and Science – de organisatie die de Oscars uitreikt – zo'n 'outstanding technical achievement' dat Philips in 1963 zo'n

Ronald Rosbeek inspecteert een filmprojector. | Foto: PR

goudglanzend beeldje won. Rosbeek kende het apparaat door en door. Dankzij zijn bemiddeling is het Filmhuis een DP70 rijk. "Echt de mooiste analoge filmprojector die er bestaat," aldus oud-directeur Géke Roelink. Het is wat haar betreft niet de enige reden om een ode aan Ronald Rosbeek te brengen. "Hij was kind aan huis in het Filmhuis en omarmde onze inspanningen om veel aan geschiedenis en educatie te doen."

Rosbeeks laatste jaren waren de rijkste van zijn leven. Terwijl de digitalisering ook in de filmwereld toesloeg, kreeg Rosbeek juist meer tijd om zich volledig op de analoge film te richten. Zijn vrouw Emmy: "Hij

'Er loopt projectorolie door mijn aderen'

ontwikkelde dingen uit die al jaren in zijn hoofd zaten, met name de DP70-projector." In haar eigen filmhuisje, waar zij nu ook zelf de projectoren kan bedienen, geeft ze een helder lesje filmtechniek. Zo ontwikkelde Ronald de Dual Light Reader, om zowel rood als wit licht af te kunnen spelen. "Oudere films werden destijds altijd met wit licht afgespeeld en modernere films met rood licht. In musea draaien

ze altijd films uit verschillende tijden, dus moet er geswitcht kunnen worden," aldus Emmy. En met de vernuftige Driebladsvlinder kunnen stomme films uit de vroege filmgeschiedenis schitterend worden geprojecteerd.

Autoriteit

Deze technische foefjes maakten Rosbeek tot een echte autoriteit in de wereld van de filmtechniek, ook in het buitenland. Emmy: "Het aller mooiste was onze ontvangst in Hollywood. Zij wisten daar gewoon wie hij was!" Het pas gerenoveerde Egyptian Theatre aan de Hollywood Boulevard, het oogverblindende walhalla van de historische film, bezit twee Dual Light Readers. Het Academy Museum heeft er zes die door Ronald zijn omgebouwd. En de kans is groot dat dit museum ook gebruik gaat maken van de door hem ontwikkelde Driebladsvlinder.

De spool staat al klaar voor plaatsing op de projector van het Filmhuis. "Het wordt een soort 'Zomergasten'," zegt Emmy. Wat zij dan vertoont? Zij wil best een tipje van de sluier oplichten. "Het zal over Ronalds filmleven gaan. Laurel & Hardy en natuurlijk 'Het is feest in de Boekhorststraat' uit 1949. Dat is immers de plek waar Ronalds leven echt begon!"

Ode aan Ronald Rosbeek, onderdeel van het programma 'Uit kasten & kluizen' over 35mm film, woensdag 21 februari, 19.15 uur, Filmhuis Den Haag. Meer informatie: www.filmhuisdenhaag.nl